

Árviz a Móravárosban

A napokig tartó eső előntötte az uccákat és lehetetlenné tette a közlekedést

Autós expedíció a víz alá merült városrészben

(A Délmagyarország munkatársától.) A teljes negyvennyolc órája tartó szakadatlan eső kétségbejuttató helyzetet teremtett ismét a város legmélyebben fekvő részében, a Móravárosban. Az uccákat elárasztotta a megrekedt víz, amely befolyt a mélyebben fekvő udvarokba, előntötte a pincelakásokat és kiűzte belőlük azokat a lakókat, akik beköltöztek azokba a helyiségekbe, amelyeket tilalom alá vont a hatóság.

A panaszkodóknak már hétfőn megindult a város háza felé. Egymásután jelentkeztek a polgármesternél és a mérnöki hivatalban a kétségbeesett emberek, akik

sürgős segítséget kértek a veszedelmes árvíz ellen.

A csatornák közben megteltek, a víz elárasztotta a mélyebb helyeket és kedden délután már komolyan kellett számolni azzal az eshetőséggel, hogy megközelíthetetlené váljék az egész Móraváros.

Dr. Pálffy József polgármester kedden délután részletes jelentést kért erről a belső árvízveszedelemtől a mérnöki hivataltól. Mihályffy László műszaki tanácsos, a városrendezési osztály vezetője a délutáni órákban bejárta a víz alá került uccákat, majd észleleteiről tájékoztatta a polgármestert, aki közölte vele, hogy délután személynél kívánja bejárni ezt a területet. A helyszínről értesült dr. Vitéz Imecs György főispán és félkettőkor maga is elindult az árvízvíz expedícióval, amelyben részt vett rajta és a polgármesteren kívül Berzsenyey Domokos műszaki főtanácsos, Mihályffy tanácsos, Szathmáry tanácsos tisztviselő és a Délmagyarország munkatársa. Két városi autó indult el a szemle résztvevőivel a városházáról és zuhogó esőben száguldott végig a Kálvária-uccán a móravárosi templomig.

Tenger a Kálvária-tér környékén

A két autó megáll a Kálvária-tér végénél, ott, ahol a Korda-sor torkollik bele a térbe. Mihályffy tanácsos elmagyarázza a főispánnak, hogy a Korda-sor kocsiját két évvel ezelőtt töltötték fel az akkori inségmunkák keretében. A töltés nyomain is látszanak. Az uttest baloldalán földkupacok éktelenkednek, de mintegy ötven méterrel beljebb eltűnik minden kupac és minden uttest: *sik tengerré válik az egész környék.* Beljebb néhány üres telek van, az is víz alá került. Sik helyen a víz ellepi a gyalogjárdát is és a szegényes, ázott házak faláig ér.

Pedig igen szép helyen fekszik a Korda-sor. A baloldalán a móravárosi templom áll, jobboldalt az idegklinikai hatalmas parkja terül el.

Veresács-ucca, Hajnal-ucca...

Az autók megfordulnak, majd bekanyarodnak a Veresács-uccába. A sáros, hepehupás kövezeten csak lépésben ugrálhatnak előre a rugalmas kerekek. Jobbra-balra sárba, vízbe-süppedt uccák tájtják kietlen torkukat felénk. Csak imitt-amott látszanak ki a sik víz alól a gyalogjárók. A mélyebben fekvő kocsitakat tengelyig érő víz borítja.

A Hajnal-ucca keresztülszeli a Veresács-uccát. Jobbra is, balra is tengert lát az ember. A magasfeszültségű villanyvezeték karsu oszlopai vízben állanak és tökéletesítik a *velencei hangulatot*. Szörnyű lagunákká váltak itt az uccák és szinte keresi az ember bennük a karsu gondolatokat...

Egyik-másik ház előtt szárazon maradt a magasabb gyalogjárda, de a legtöbb helyen víz alá süllyedt az is. Az uccakereszteződéseknél néhol

kődarabokat, deszkaszálakat fektettek le a környékeliek és most ezeken történik a közlekedés. A kapukban és a szárazon maradt járdadarabokon állott embercsoportok álldogálnak és kíváncsian tekintgetnek a hivatalos autók felé. Az arcok komorak és a víz alá süllyedt uccákat betölti az állandó szitkozódás. Igen nehéz és körülményes dolog végigugrálni ezeken a vízberakott téglákon, meg a vékony, hajladó deszkapadlókon. A láb gyakran eltéveszti a lépést és aztán hangos cuppanással merül a sok helyen térdig is érő vízbe. Csak a gyerekek örülnek, a legtöbb meztelb nyargal a jéghideg vízben. A kisebbek skatulya-csonakkal játszanak. Gyönyörködve nézik, hogyan hajtja előre a szél a játékcsonakokat a vadonatúj móravárosi lagúnákon.

A járdák víz alatt

Most felbukkan a sarkon egy fiatal iskoláslány. A leánygimnázium sötétkék formaruhája van rajta, szöszke fején kacéran áll a Bocskai-sapka. Jobbkezében börtáska lóg, a ballal pedig apró ernyőt tart a feje fölé. Függen lépked, amíg tart a lába alatt a száraz járda, de megtorpan, amikor a víz széléhez ér. A bizonytalan tégladarabok elég nagy távolságra hevernek egymástól és veszedelmes vállalkozás átugrálni egyikről a másikra. De a kislány megmarkolja az ernyőjét, magasra emeli és könnyen röpköd előre a veszedelmes uton. Messziről úgy látszik, mintha valósággal röpülne a víz fölött és mintha imbolygó ernyőjével egyensúlyozná magát.

Mihályffy tanácsos magyarázza a helyzetet az autóban:

— Itt a következménye annak, hogy a hatóság engedékeny a háztulajdonosokkal szemben. A legtöbbnek megengedte, hogy ne töltse fel a járdáját. Most aztán ezek a járdák mind víz alá kerültek.

Arizona...

Megállunk a Kormányos-ucca sarkán. Móravárosnak ezt a részét a mozibajáró környékeliek Texas-nak és szegedi Arizonának becézik. Kiszállunk az autóból és gyalog megyünk befelé, ameddig csak lehet. De csak két sarokig lehet. Utána elfogy a járda és kezdődik a végtelennek látszó tenger. A száraz sarkokon kisebb-nagyobb csoportok várakoznak, hogy birtokbavehessék a bizonytalan tégladarabokat és átugrállhassanak rajtuk a tulsó oldalra.

Valaki fölveti a tréfás-késérő gondolatot:

— Új jövedelemforrást nyithatna itt a város. Vámost kellene szedni ezektől az átkelőktől...

A sarkon takaros ház áll. Gyönyörű kerítése előtt azonban nem látszik a járda. Elborította a víz.

— Legalább téglákat rakott volna bele a háztulajdonos, — mondja valaki.

Csoportunkat körülvesszik a környékeliek. Azok közül mondja egy sirósszavu asszony:

— Szegény Batty bíró uré ez a ház. Most nagy gyászba van a család, a minap temették el szegényt. Ki kívánhatná tőlük, hogy ilyen gyászban a járókelőkkel is törődjenek... Bár ne halt volna meg szegény bíró ur. Most eggyel kevesebb van, aki véd bennünket...

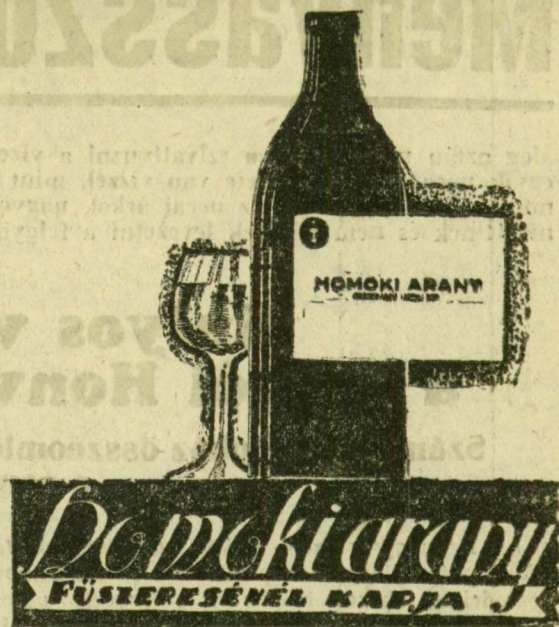
Igy siratja el a vízbe merült ucca Batty bíró urat, aki sokat harcolt, kilincsel, járt-kelt a móravárosiak érdekében.

— Tessék már nézni — szól a polgármester felé egy szaporanyelvű menyecske —, csupa padal a cipőm. Hiába, nem lehet kikerülni a vizet.

— Tiszta tődögnyuladás lesz belőle, — kiáltják át a tulsó partról az összeverődő asszonyok.

Kis inasgyerek iparkodik felénk. Biciklit tol maga előtt. Amikor az elsüllyedt járdához ér, nem sokat gondolkozik, fölugrik a gépre, megnyomja a pedált, aztán fölkapja a levegőbe mind két lábát és a gép kerekei lassan keresztülugorolnak a tengelyig érő vízen...

Kvaterkázni:

Keskeny a kis járdasziget, amelyen állunk. Ha néha egy-egy járókelő átvágódik valahogy a mi oldalunkra, csak nehezen juthat tovább. Most két menyecske érkezik. Mind a kettőnek ernyő van a kezében. Az egyik lecsukja az ernyőjét, a másik nyitott ernyővel akar keresztülfurakodni a mi ernyőink alatt. A társa mérgesen rászól:

— Csukd be már azt az ernyőt. Nincs benned semmi illem, az anyád... — és igen cifrát mond utána.

Muszáj nevetni. Ez az egyetlen derűs momentum ennek a kirándulásnak.

Kiszáradt tóból — tenger

Aztán visszaeickélünk az autókhoz. Gyorsan elmarad mellettünk a víz alá süllyedt Kolozsvár-tér. Kikanyarodunk a Petőfi Sándor-sugárutra. Csupa latyak a nagyszerű bazaltburkolat. Az autókereknek hatalmas ívből vágják szét a sárt.

A műszaki kalauzok megmutatják és elmagyarázzák a Cserepes-sori tó rendeltetését. Ez a tó már évekkel ezelőtt kiszáradt. Lecsápolták a vizet. Nemrég bérbevette valaki, akiben volt elég bátorság ehhez a vállalkozáshoz. Most aztán elaposan ráfizet. A tó ismét tóvá lett, sőt tengernek álmonddja magát. A hatalmas víztömeg vigasztalanul terpeszkedik a szürke ég alatt.

— Ez a rendeltetése ennek a területnek — mondja Mihályffy László —, a Móraváros nyílt csatornáit idehozzák azt a vizet, ami másfelé nem folyhat le. Innen aztán az alsónyomássori csatornán keresztül eljut a víztömeg, természetesen csak igen lassan az alsószivattyútelepig, amely azután áttemeli a Tiszába. Hiába, *csucsteljesítményű csatornarendszert* nem lehet építeni. Szükség van ilyen vízgűjtő területekre, amelyek mégis csak mentesítik az uccákat a víztömegtől.

Az autók visszafordulnak. A polgármester kiadja az utasítást:

— A mérnöki hivatal sürgősen hordasson ezekbe a víz alá merült uccákba elegendő szegélykövet és azokból csindaltasson annyi ilyen szükségjárdát, amennyit csak kell.

Az eső pedig szakadatlanul zuhog és önkénytelenül is arra gondolunk, hogy holnapra talán a fölémelt járdákat is ellepi a víz.

Móraváros némán, szomorúan, vigasztalanul marad el az autók mellett.

Magyar László.

Felsővárosban beomlott egy udvari épület fala

Kedden délután a Holló-ucca 5. szám alatti házhoz hívták a tűzoltókat egy falbeomláshoz. A tűzoltók, akik Kopasz parancsnok vezetésével vonultak ki a veszélyeztetett házhoz, megállapították, hogy az egyik udvari épület oldalfala rogyant meg az esőzés következtében mintegy három méternyi magasságban.

Kopasz parancsnok elmondotta, hogy két nap óta igen sok helyről kérték a tűzoltóságot, hogy szivattyúzza ki a vizet az udvarokból és pincékből.

— A kéréseket sajnos, nem tudtuk teljesíteni — mondotta —, mert az ilyen szivattyúzás merőben felesleges valami, mert percek múlva újra előáll a szivattyúzás előtti állapot.